ПРИМІТКА: ВСТАВИТИ ЛОГОТИП ООН /Герб України

РАМКОВА ПРОГРАМА СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УРЯДОМ УКРАЇНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ СЕКСУАЛЬНОМУ НАСИЛЬСТВУ, ПОВ'ЯЗАНОМУ З КОНФЛІКТОМ

Ця Рамкова програма заснована на взаємодії між Урядом України та Спеціальною представницею Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй з питань сексуального насильства в умовах конфлікту для запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, а також на положеннях прийнятого Україною Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" (НПД). У НПД, який охоплює період з 2020 по 2025 рік, визначені конкретні заходи щодо запобігання та реагування на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом. Мета цієї Рамкової програми – посилити захист та реагування на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, особливо в контексті військових операцій російських сил в Україні.

Ця Рамкова програма ґрунтується на відповідних резолюціях Ради Безпеки, а саме 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), 2331 (2016) та 2467 (2019). У цих резолюціях визначені, зокрема, конкретні та обмежені визначеними часовими рамками зобов'язання сторін конфлікту щодо запобігання та протидії сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, а також заходи, що стосуються торгівлі людьми в умовах збройного конфлікту.

Термін «сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом» означає зґвалтування, сексуальне рабство, примусову проституцію, примусову вагітність, примусовий аборт, примусову стерилізацію, примусовий шлюб та будь-яку іншу форму сексуального насильства співставної тяжкості,
яке вчиняється щодо жінок, чоловіків, дівчат або хлопців і прямо або непрямо пов'язане з конфліктом. Цей термін також охоплює торгівлю людьми з метою сексуального насильства та/або сексуальної експлуатації, яка здійснюється у ситуаціях конфлікту.

Згідно з цією Рамковою програмою, обидві сторони прагнуть зміцнити співпрацю шляхом спільних дій і програм запобігання та реагування на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, та посилити заходи реагування, орієнтовані на постраждалих, шляхом підтримки та посилення національних механізмів та інститутів.

ПРИМІТКА: ВСТАВИТИ ЛОГОТИП ООН /Герб України

Це передбачає:

I. **Підтримку розробки та/або зміцнення національних політик та програм щодо запобігання та реагування на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом,** з метою посилення захисту;

II. **Запровадження заходів зменшення ризиків пов'язаної з конфліктом торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації /проституції**, а також інших форм торгівлі людьми, які можуть передбачати сексуальне насильство (сексуальну експлуатацію в онлайн-порнографії, торгівлю робочою силою, примусовий шлюб, експлуатацію в кримінальній діяльності), включаючи підвищення обізнаності військовослужбовців/-иць, прикордонників/-ць, працівників/-ць поліції та імміграційних служб, відповідно до резолюції Ради Безпеки 2331 (2016).

III. **Зміцнення захисту внутрішньо переміщених осіб від сексуального насильства,** у тому числі шляхом прийняття заходів захисту цивільних осіб, особливо жінок, дітей і представників уразливих категорій населення, у центрах, що приймають ВПО, включаючи доступ до можливостей отримання доходу та освіти.

IV. **Посилення захисту, в рамках існуючих міжнародних засад, усіх цивільних осіб, які вимушені рятуватися втечею за кордон, надаючи допомогу всім постраждалим від насильства, особливо жінкам і дітям, з облаштуванням, адаптацією, доступом до ринку праці й освіти та з отриманням доступу до комплексних послуг, включаючи медичні послуги, психологічну підтримку та правову допомогу.**

V. Зміцнення захисту від сексуального насильства в умовах формального та неформального затримання чоловіків- і жінок-військовополонених і всіх осіб, позбавлених свободи, відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, включно зі звичаєвим міжнародним гуманітарним правом;

VI. **Зміцнення національних систем охорони здоров'я та соціальних послуг** з метою забезпечення вільного доступу постраждалих від сексуального насильства, а також їхніх дітей, членів сімей та інших

свідків до безперешкодних, своєчасних та орієнтованих на постраждалих послуг, у тому числі послуг, які можуть бути необхідними у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я, психологічних, правових, соціально-економічних послуг, достатнього та оперативного надання екстреної допомоги та підтримки в процесі реінтеграції.

VII. **Зміцнення верховенства права та посилення відповідальності за злочини сексуального насильства** шляхом надання підтримки сектору правосуддя, у тому числі щодо законодавчої реформи для протидії всім формам сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, відповідно до міжнародних норм та стандартів; щодо розбудови потенціалу відповідних суб'єктів сектору правосуддя, включаючи навчання слідчих, прокурорів, суддів, поліцейських та співробітників/-ць інших правоохоронних органів; а також щодо розробки програм відшкодування шкоди постраждалим.

VIII. **Створення заходів з моніторингу, аналізу та звітування щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом,** як визначено в пункті 8 Резолюції Ради Безпеки 1960 (2010) для забезпечення систематичного збору точної, надійної та об'єктивної інформації про сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, включаючи документування окремих злочинів, з метою забезпечення оперативних заходів для запобігання та протидії цьому злочину.

IX. **Сприяння збору доказів та підготовці справ для скарг постраждалих до будь-якого національного або міжнародного трибуналу, а також для скарг або заяв державних і неурядових організацій від імені постраждалих та для будь-якого національного або міжнародного кримінального провадження щодо осіб, які вчинили сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом.**

X. **Забезпечення моніторингу та повідомлення про сексуальне насильство в рамках угод про припинення бойових дій та/або угод про припинення вогню**, а також забезпечення того, щоб проблема сексуального насильства відображалася в конкретних положеннях будь-яких мирних угод, включно з тими, що стосуються заходів забезпечення безпеки та механізмів перехідного правосуддя; а також

забезпечення того, щоб на осіб, які вчинили злочини сексуального насильства, не поширювалися положення про амністію.

XI. **Зміцнення потенціалу сектору безпеки та оборони щодо запобігання сексуальному насильству** шляхом: конкретних планів дій з боку військових, поліцейських, прикордонників/-ць та працівників/-ць інших державних силових органів, включаючи розробку/посилення політики «нульової терпимості» до сексуального насильства; видача наказів командування, що забороняють такі злочини, та створення супутніх виконавчих та дисциплінарних процедур; а також навчання військовослужбовців/-ць на всіх рівнях, включно з посадовцями органів військової юстиції, як визначено у пункті 10 резолюцій Ради Безпеки 2106 та пунктах 1 і 2 резолюції 2467.

XII. Залучення та підтримка організацій громадянського суспільства, включно з тими, які працюють у сфері захисту прав жінок, дітей та з іншими правозахисними питаннями, з питаннями молоді, а також захисників/-ць прав жінок до діяльності із запобігання та протидії сексуальному насильству, включаючи сприяння поверненню і реінтеграції постраждалих та їхніх дітей;

XIII. Залучення інших важливих зацікавлених сторін, як-от органів місцевої влади, лідерів громад, інституцій й організацій приватного сектору, а також ЗМІ та журналістів для зменшення стигми, посилення захисту та зміцнення послуг і підтримки щодо забезпечення засобів існування постраждалим від сексуального насильства та їхніх сімей і громад та сприяння їхньому зціленню шляхом створення безпечного середовища.

XIV. Підвищення обізнаності про засоби правового захисту та захист, якими користуються постраждалі та інші захищені особи за ініціативами, передбаченими цією Рамковою програмою співробітництва, а також про інший доступний їм захист.

XV. Підвищення глобальної обізнаності про важке становище та потреби всіх постраждалих від сексуального насильства, пов’язаного з конфліктом, в Україні, а також жертв транскордонної торгівлі людьми.

ПРИМІТКА: ВСТАВИТИ ЛОГОТИП ООН /Герб України

XVI. Опрацювання подальших сфер співробітництва, що виявляються необхідними для посилення заходів запобігання та протидії сексуальному насильству.

Організація Об'єднаних Націй, через Управління Спеціального представника Генерального секретаря з питань сексуального насильства в умовах конфлікту (включаючи Групу експертів Організації Об'єднаних Націй з питань верховенства права та сексуального насильства в умовах конфлікту, створену відповідно до Резолюції Ради Безпеки 1888 (2009), та міжвідомчу мережу «Дії Організації Об'єднаних Націй проти сексуального насильства в умовах конфлікту»); а також Представництво Організації Об'єднаних Націй в Україні продовжуватимуть підтримувати зусилля Уряду України з оновлення Національного плану дій (НПД) з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" з урахуванням пріоритетів, визначених у цій Рамковій програмі співробітництва.

Міжнародній спільноті та донорам рекомендується надавати фінансову і технічну підтримку Уряду України щодо реалізації оновленого Національного плану дій (НПД) з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" з урахуванням пріоритетів, визначених у цій Рамковій програмі співробітництва. Як Уряд України, так і відповідні структури Організації Об'єднаних Націй проводитимуть адвокаційну роботу з донорами щодо необхідних ресурсів та розглянуть можливість розробки спільної стратегії мобілізації ресурсів у зв'язку з цим питанням.

Праміла Паттен (Pramila Patten)
Заступниця Генерального секретаря
та
Спеціальна представниця
Генерального секретаря
з питань сексуального насильства в умовах конфлікту

Ольга Стефанішина
заступниця прем'єр-міністра України
з питань європейської та євро-атлантичної інтеграції України